

نکارش . هانس نیتسر . مونیخ

موسیقی روحانی یعنی چه ؟

اقتباس از مجله . Zeitschrift für Musik

نگارنده این مقاله یکی از کمپوزیتورهای آلمان می باشد و مقاله زیر را در جواب سئوآلی که در یکی از روزنامه های آلمان در مورد موضوع نامبرده شده بود نوشته است .

پروژه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مبتکرین سبکهای عالی موسیقی ، معمولاً در دوره حیات خود دارای احساساتی ضد مذهب بوده اند . در زمان « باخ » و همچنین دوره های پیش از او ، مفهوم موسیقی روحانی و موسیقی غیر روحانی تقریباً یکسان بود . از همین لحاظ بخوبی آشکار است که چرا دعاها و سرود های مذهبی بزرگترین و نافذترین نوع موسیقی اولیه بشمار رفته و کمپوزیتور های سبکهای عالی آن زمان میبایستی آثار خود را باین سبک نوشته باشند . در طی زمانیکه بتدریج عقاید مردم بمذهب و بکلایسانست میشد هنوز احتیاج موسیقی داناها بساختن قطعات مذهبی باقی بود زیرا تنها کلیسا و همینطور قیودات و رسم های مخصوص مذهبی نبودند که موسیقی دانی بخواند پیاسداری از آنها دعا و یا سرودی مذهبی

را بموسیقی درآورد بلکه این رابطه از تأثیری باطنی سرچشمه میگرفت که در هر زمان با قدرت سحر آمیز خود بموسیقی روحی عمیق دمیده و بآن عواملی ماوراء مادیات و طبیعت میبخشید. احتیاجات ماوراء طبیعی بشر را میتوان از جمله شوین ها و تراستنباط کرد: « احتیاجات ماوراء طبیعی وابسته لاینفک و نابود نشدنی عالم ماده است ».

گفته این حس را که در اعماق روح بشری رخنه کرده است چقدر زیبا توصیف می کند:

« در صافیهای قلب ما يك حس برای ارتقاء موج میزند »

« بوسیله اوست که ما خود را بیک عالم علوی ، ياك و نا شناس »

« آزادانه و از روی حق شناسی تسلیم می کنیم »

« در حالیکه خود را از بستگی برشته های مجهولات و غوامض ابدی آزاد

میگذاریم »

« این همان حس است که ما آنرا « ایمان داشتن مینامیم - »

بمناسبتی که در بالا اشاره شد مصنفین قرون بعد هم سرود های مذهبی ساخته اند ، اما اختلاف میان این دو دسته بسیار ، و خیلی جالب توجه میباشد . بطوریکه میتوان این اختلاف را بتفاوت تفکر اطفال از تصور خدا در قرون مختلفه تشبیه کرد . هرگاه سرود « سی مینور » بانخ را در مقابل « میسائولمنیس » بتهوون قرار دهیم بانخ را چون کشیشی متعصب که بر کرسی خطابه بخواهد وعظ نماید با تمام روحیات و معتقدات و حسیات متشابه با او مشاهده میکنیم در صورتیکه بتهوون شخصی عادی بنظر میرسد که تابخدای خود خیلی فرق پیدا می کند .

همچنین (براهمس^(۱)) از اهالی شمالی آلمان که پرتستان بوده سرودی

(۱) یوهانس براهمس Johannes Brahms در هفتم ماه ۱۸۳۳ میلادی متولد شده

روز سوم آوریل ۱۸۹۷ وفات یافته است . یکی از بزرگترین کمپوزیتور های آلمان و اصلا از هامبورگ بوده ولی در شهر وین زندگانی خود را بسر برده . مشهور ترین آثار او : « سمفونی » « دوپچس رکیم » و دیگر رقص های هنگری می باشد .

مذهبی ساخته است. او در حینیکه معتقدات کلیسای کاتولیک را (که هنوز بتهورن «بروکنر (۱)» مصنف مشهور کاتولیکی مذهب و متأخر با آنها، وفاداری خود را نسبت بان معتقدات ابراز میداشتند،) ترك ميكرد و «دو پچس رکیم (۲)» را مینوشت، قدمی بعالم دنیوی فراتر گذارد.

شوق و جذبہ نسبت به (آما) باعث آنشد که ریشارد واگنر (۳) نیز سرود مذهبی بسازد او قطعه خود را همانطور که طبیعتش اقتضا میکرد بصورت مجموعه برای صحنه نمایش تنظیم کرد.

من نیز بنوبه خود آهنگ سرودی را ترکیب کرده ام. با این نکته که حتی از براهمس نیز گامی فراتر گذارده ام. هر چند او «رکیم» را بکلمه عزیزش «آلمان» مربوط نموده اما عنوان و جمله‌ها را کاملاً از انجیل گرفته است. من برعکس از ادبیات دنیا که بصورت ترانه های منظوم، از مرگ، درد و تا حدی از روحیات دنیای ماوراء و متعلقاتش صحبت می کند، استخراج کرده ام. تنها قطعه نامبرده نماینده، روح و اشتیاق بزرگ موسیقی دانی نبوده بلکه در یالسترینا (۴) همچنین این محاسبه را محفوظ داشته و مهمترین سرود خود را نوشته ام. قسمت اول یالسترینا بمنزله بالاترین سرود «من» و «سرزمین تاریک» چون «رکیم» محسوب خواهند بود. *ترجمه: هوشنگ. گرزمان.*

(۱) اتون بروکنر Anton Bruckner یکی از موسیقی دانهای مبتکر و بزرگ آلمان دارای قطعات بسیار از جمله ۹ سمفونی که سه تای از آنها کامل شده است و همچنین سه Messes بزرگ و بسیاری از قطعات دیگر. در ۴ سپتامبر ۱۸۲۴ در آنسفلان اتریش متولد شده و در یازده اکتبر ۱۸۹۶ در وین زندگانی را بدرود گفته است. (۲) Requiem عبارتست از قطعات موسیقی که بمناسبت یاد بودگذشتگان در کلیسا، ترکیب و نواخته میشود. (۳) Richard Wagner - کمپوزیتور مشهور آلمان متولد در ۲۲ مه ۱۸۱۳ در لیزیک و متوفی در ۱۳ فوریه ۱۸۸۳ در ونیز مبتکر و ایجاد کننده موسیقی در امانیک بصورت تأثیر. آثار او خیلی زیاد و مشهور است. کمپوزیتور نامبرده مشهورترین موسیقی دانهای قرن نوزدهم اروپا می باشد. (۴) نام یکنوع موسیقی روحانی است